“Nieuws van de RDM”, oktober 1965, 3e jaargang, nummer 3.

Ontvangen van Rob Lampen, Rotterdam.

OKTOBER 1965
3E JAARGANG - NR. 3

nieuws van de R.D.M.

BEDRIJFSBLAD VAN DE ROTTERDAMSCHE DROOGDOK MAATSCHAPPIJ N.V. EN DE SCHEEPSBOUW MAATSCHAPPIJ NIEUWE WATERWEG N.V., WAARIN OPGENOMEN DE MEDEDELINGEN VAN DE PERSONEELSVERENIGING W.E.K.

REDACTIE: B. SCHRIJVERS EN B. BESTERVELD
CORRESPONDENTIE: POSTBUS 913, ROTTERDAM,
TELEFOON (010) 176920

VAN DE REDACTIE

Op 6 oktober is op de helling 7 de eerste sectie geplaatst voor de pijpenlegger die wij gaan bouwen in opdracht van Brown & Root.
Een beeld daarvan op de voorpagina. Behalve de secties voor deze pijpenlegger is men in de scheepsbouwloods ook druk bezig met het maken van de secties voor de SEDCO 135. De loods heeft hierdoor een beetje vreemd aanzien gekregen; al dat buizengedoe met ingewikkelde knoopstukken en voor de scheepsbouw ongewone vormen maakt het wat futuristisch.
Voor een artikel over de wijze waarop men deze secties gaat aanbouwen verwijzen wij u naar pagina 10 en volgende in dit nummer.
Wij vervolgen verder de serie vraaggesprekken met directeuren; ditmaal spraken wij met Ir. K. van der Pols. En, zoals beloofd, komen wij in dit nummer ook terug op het begin van de nieuwe cursus van de leerschool, waarop wij, naast de jongelui die wij vorige maand reeds verwelkomden, nog welkom heten aan Maarten van der Touw, wonende Molenlaan 44 te Spijkenisse en Jan Michilsen, Utenhagestraat 182e, Rotterdam.

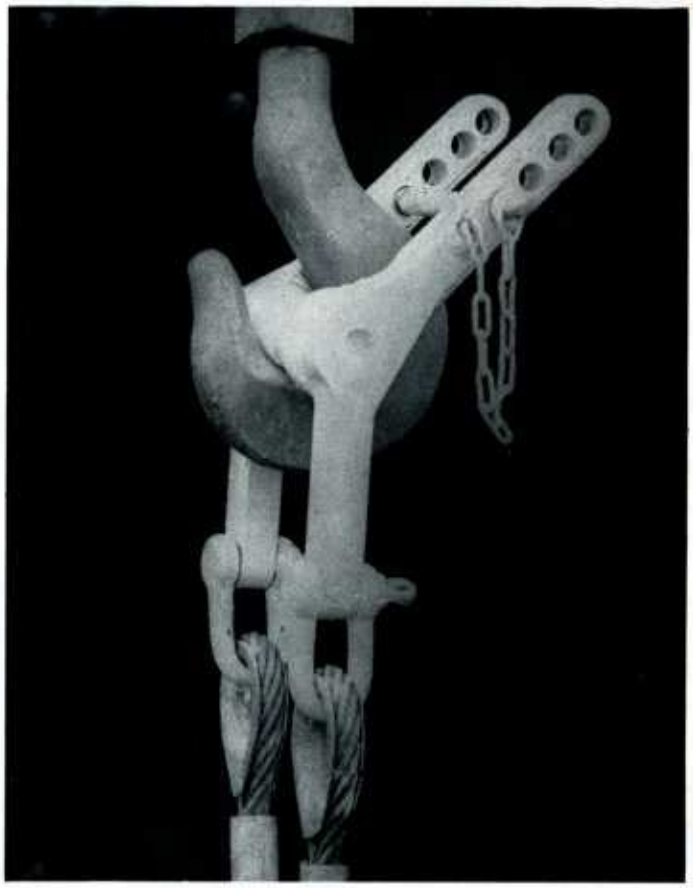

VEILIG WERKEN

Geen werkbakken gebruiken *zonder ophangstuk*
Borgpen in de *juiste gaten* schuiven
Tuimelpen *dwars* zetten

VEELZIJDIGE ACTIVITEITEN

Portret van Ir. K. van der Pols

Hij was eenentwintig jaar en kwam kersvers van de Technische Hogeschool in Delft toen hij kwam solliciteren bij de R.D.M. „Misschien hebben we straks zo'n jongen wel nodig", luidde het antwoord van de directie. Het was 1927, een moeilijke tijd voor ingenieurs om aan de slag te komen. De jonge Ir K. van der Pols kon voorlopig bij de R.D.M. komen werken als koperslager voor een loon van 32 cent per uur, juist nog onvoldoende om er zijn kostgeld van te kunnen betalen.

Hij was jong en ongeduldig en na een half jaar wist hij gedaan te krijgen, dat hij op de tekenkamer machinebouw kwam te staan, waar hij al gauw een steeds grotere verantwoordelijkheid kreeg te dragen. Zo volgde medio 1929 een zeer belangrijke opdracht: het tekenen van een onderzeeboot waarvan er drie zouden worden gebouwd. Zij hebben de wereldzeeën bevaren onder de letters K XIV, K XV, K XVI.

Ir Van der Pols was werktuigbouwkundig ingenieur, maar een onderzeeboot werd eigenlijk niet als een „echt" schip beschouwd, meer als een stuk ketelmakerswerk. Een stuk ketelmakerswerk intussen waaraan niets mocht haperen. Een oppervlakteschip mag natuurlijk ook niet stuk gaan, maar een lekje daarin is niet zo tragisch. Een constructiefout in een onderzeeboot leidt tot drama's. Welnu, de heer Van der Pols stelde vast, dat de ontwerp-berekeningen voor de door hem te tekenen onderzeeërs (bedoeld om tot 80 meter te kunnen duiken) niet juist en volledig waren geweest. En dat kon hij, 23 jaar, een marine-ingenieur van 60 jaar gaan meedelen. Het werd sportief genomen.

Even sportief nam Ir Van der Pols de uitdaging aan om het ontwerp uit te werken voor een torpedo-lancering dwarsuit de romp van de onderzeeboot. Er stond een boeteclausule van *f* 300.000 op als de installatie niet goed zou werken — en de marinemensen twijfelden daaraan. Maar het werkte!

Dit is kenmerkend voor de hele levensloop van de heer Van der Pols; alles wat hij aanvat is tot nog toe, zoals hij het zelf zegt, aardig goed gelukt. Dit kenmerk heeft hem waarschijnlijk ook voorbestemd in 1948 directeur van ons bedrijf te worden (hij had inmiddels ook het diploma van scheepsbouwkundig ingenieur behaald) en voorbestemd voor een aantal functies in het organisatieleven.

De directeur van de R.D.M. is buiten het bedrijf ondermeer bekend in zijn functie van voorzitter van één van de vijf grote Nederlandse politieke partijen. Het was de oorlog die beslissend was voor zijn politiek bewust worden. Zelf zegt hij ervan: „Onverschilligheid in de politiek geeft het extremisme een kans. Men moet een keus maken.

Ik heb die keus gemaakt en dat heeft natuurlijk consequenties."

Van de politiek naar het terrein van de verhouding tussen werkgevers- en werknemersorganisaties is minder dan een stap. Een enkele uitspraak van de heer Van der Pols als man van de werkgeversorganisaties : „De havenbaron is een stuk romantiek uit het verleden. Van weerszijden heeft zich het begrip ontwikkeld, dat werkgevers en werknemers veel gemeenschappelijke belangen hebben, dat het ondernemingsbelang ook het belang van de werknemers is. Discussie is geen strijd".

Heel ver van het gebied van de politiek en ook van de techniek ligt dat van kunst en cultuur. Maar ook hier heeft de heer Van der Pols een zeer intensieve belangstelling en spreidt hij een grote activiteit ten toon. Op de H.B.S. in Amsterdam — zijn geboortestad — werd de interesse van de heer Van der Pols gewekt voor het Middelnederlands en later voor het oud Engels. Hij heeft er een aardig bibliotheekje van. Over talen gesproken; vóór de oorlog heeft de R.D.M. een aantal opdrachten voor de Poolse marine uitgevoerd. De heer Van der Pols moest daarvoor nogal eens naar Polen en „en passant" leerde hij Pools. Wat een ander overweegt misschien te kunnen doen, dat doèt de heer Van der Pols metterdaad. Met nauwgezetheid en volharding, wat de sleutel is tot het „aardig goed" lukken van wat hij aanvat. Zoals bijvoorbeeld ook het spelen op de contrabas. Een verhaal weer op zichzelf. In de Harmonie „Dockyard" liet de contrabasspeler het afweten. Er was een kandidaat die het wel leren wilde, maar die het achteraf te moeilijk en tijdrovend vond. De heer Van der Pols, pianospeler, violist en cellist, leerde zichzelf contrabas spelen en vulde het gat in de harmonie. Een uitvoering van „Dockyard" in de Rivièra-hal resulteerde in een uitnodiging te komen spelen in het amateur-symphonieorkest „Symphonia". De R.D.M.-directeur, politicus en organisatieman houdt zo enigszins mogelijk de maandagavond vrij om te gaan repeteren.

Bij een opsomming van al zijn belangstellingen en activiteiten vraagt men zich af waar hij de tijd vindt. Het is een beetje een kwestie van erfelijke belasting. Sprekend over zijn jeugd, vertelt de heer Van der Pols over zijn grootvader, afkomstig van Pernis, die de traditionele land- en tuinbouw vaarwel zei en voor onderwijzer ging leren. Zijn eerste standplaats was aan de Kinderdijk en hij trad in het huwelijk met de dochter van de hoofdonderwijzer aldaar. Deze overgrootvader was een merkwaardig man voor zijn tijd, die vijf vreemde talen sprak, het zangkoor en de harmonie dirigeerde, reciteerde, componeerde en les in Engels en.... mechanica gaf aan de jongelui die zich in die tijd (1870) als volontairs bij de scheepswerf en machinefabriek op een hogere technische functie voorbereidden. De nazaten van deze overgrootvader belandden òfwel in het onderwijs of in de techniek.

Wat de heer Van der Pols betreft : als jongen was het voor hèm — ondanks allerlei interessen elders — een uitgemaakte zaak, dat hij ingenieur wilde worden. Hij licht daarbij toe, dat hij van nature

weinig bespiegelend is; de Technische Hogeschool zag hij minder als een wetenschappelijk instituut dan als de best mogelijke technisch-praktische opleiding. „Ik ben geen kamergeleerde, ik doe ook graag iets met mijn handen. Als jongen heb ik veel geknutseld en het werk in de koperslagerij ging mij best af", aldus de heer Van der Pols. Ook nu nog vindt hij een karwijtje opknappen een heerlijke ontspanning.

Een hobby die daar verband mee houdt vormen antieke zak-zonnewijzers. Die hobby is terug te voeren op het plezier dat hij in zijn H.B.S.-tijd in het vak astronomie had. De heer Van der Pols herinnerde zich een opmerking in het leerboek, dat men daarin niet nader kon ingaan op het probleem van de aanpassing van de zonnetijd en de middelbare tijd. Hij beschouwde dit als een uitnodiging een zonnewijzer te construeren met een correctie van zonnetijd naar middelbare tijd. Als hulpmiddel gebruikte hij daarbij de niervormige schijf die de oude klokkenmakers bedachten om hun klokken, die middelbare tijd aangaven, zó te corrigeren dat zij zonnetijd aanwezen. In zijn eigen tuin en in de tuin van de „Endert-stichting" staan nu zonnewijzers met een correctie voor middelbare tijd.

Het weekeinde brengt de heer Van der Pols in beginsel door in zijn buitenhuisje tussen Ede en Lunteren. Daar ontspant hij zich zoveel mogelijk met tuinieren. Maar ja, zijn vele functies brengen nogal wat „strafwerk" mee, bijvoorbeeld het voorbereiden van vergaderingen. „Een goed voorzitter", vindt de heer Van der Pols, „moet er niet van uitgaan, dat zijn mening die van de vergadering is, maar hij moet bijzonder goed weten waarover het gaat".

Een gesprek met Ir Van der Pols vermoeit : het beweegt zich op vele terreinen en naar veel bijzonderheden. De heer Van der Pols zelf vindt het leven niet zo vermoeiend. Zeven uur slaap — als het moet minder — zijn hem genoeg en als zijn agenda niet in een aantal bezigheden voorziet, liggen ze voor hem daarbuiten wel voor het grijpen. Hij laat in het midden hoe lang hij nog in het bedrijf en het openbare leven actief zal zijn. „Maar ik denk wel, dat ik mij niet zal behoeven te vervelen, ook als het met het werk wat kalmer aan zal moeten", zo voorziet hij.

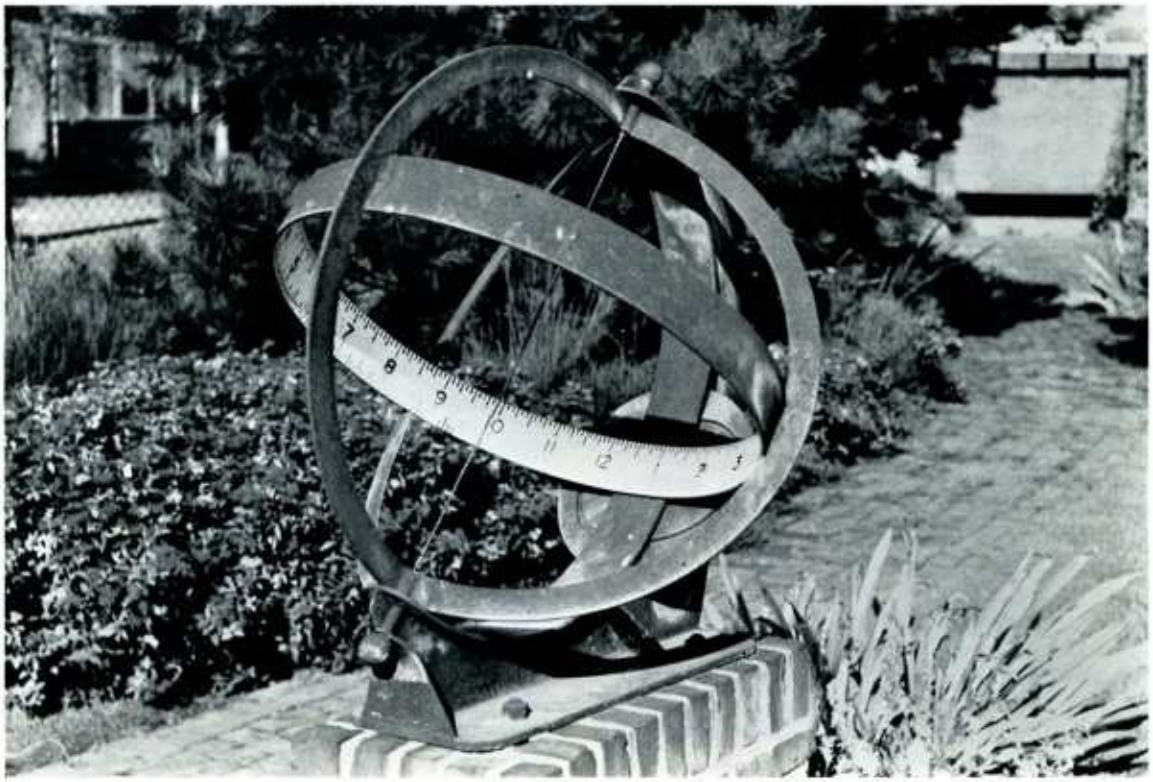

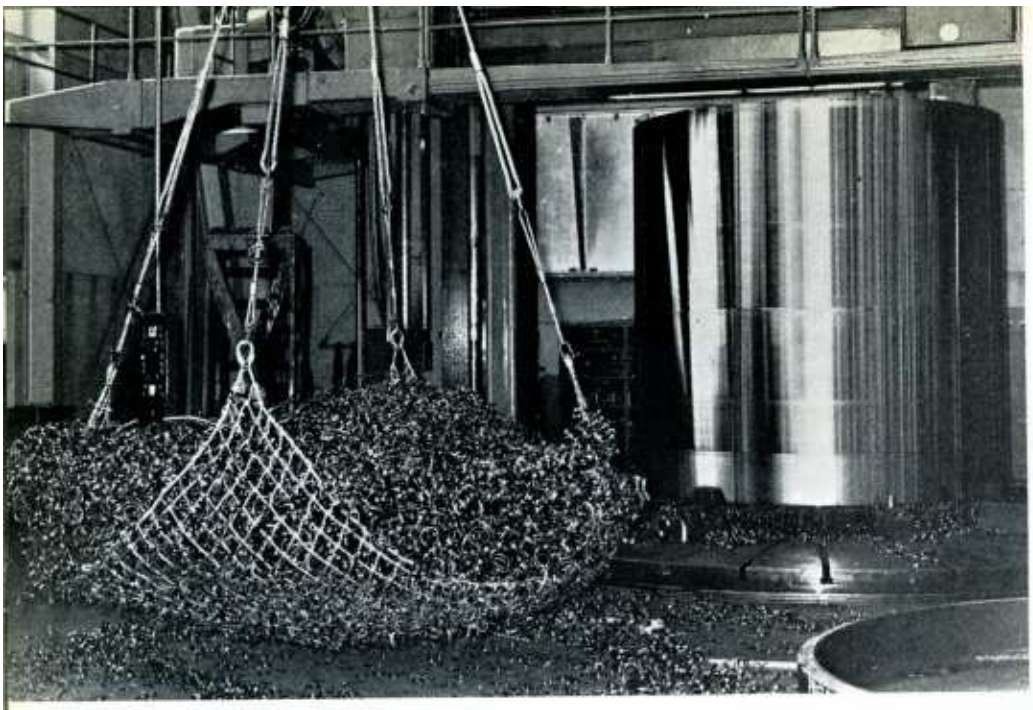

Weer gehoord . . .
in 't Planken Wambuis

Het is al weer even geleden dat u wat uit het Planken Wambuis vernomen hebt. De tijd gaat snel, soms zo snel dat 't lijkt alsof alles stilstaat, alsof er niets verandert en niets nieuws te melden is.
Toch is dat een vergissing. De uitbreiding van de machinefabriek is al helemaal ingegroeid in het dagelijks leven op ons bedrijf. Baai 12 en 13 zijn in gebruik; nog maar net op tijd klaar om de enorme werkstukken te huisvesten.
De Schiess carousselbank, die de rompringen van het Dodewaard reactorvat klaar draait, heeft nu kunnen bewijzen dat hij van goeden huize komt. Met een vermogen van 125 pk worden de blauw aangelopen spanen door twee hardmetalen beitels van de ring gerukt.
Dat voordraaien is een imposant gezicht. De hardmetalen beitelpunt blijft rustig snijden terwijl deze helrood van hitte staat te gloeien. Zóveel warmte veroorzaken de langsschurende spanen.

Het is zelfs zo imposant dat een onzer directeuren op z'n rondwandeling door de fabriek bij de Schiessbank de rekenschuif trok, aan het rekenen sloeg en constateerde dat de beitels nog meer pk's verslonden dan verscholen zitten onder de motorkap van zijn eigen auto.

Als de binnenkant van een ring gedraaid wordt, is het verwijderen van de grote hoeveelheden krullen niet eenvoudig. De oplossing is nu gevonden door een net van staaldraad in het vat te leggen. Zo nu en dan wordt dan een welgevuld net met de kraan uit het vat gehesen.
Toch zijn er niet alleen die robuuste bandstalen krullen te bewonderen. Zo nu en dan kan één van de beide zware Wagner-schroefassendraaibanken in de sprint worden gezien. Er wordt dan geëxperimenteerd met beitels die voorzien zijn van een keramische punt.
Dit snijmateriaal verdraagt nog hogere temperaturen dan hardmetaal, hetgeen betekent dat de draaisnelheden opgevoerd kunnen worden tot 400 meter per minuut en meer. Dan draait een as van 30 ton tweehonderd toeren per minuut! Het is hierdoor mogelijk een zeer glad oppervlak te verkrijgen. Die gladheid heeft een schroefas nodig voordat de voering opgeperst wordt.
Ondanks deze hoge snelheden duurt het draaien van zo'n schroefas altijd toch nog wel zo lang, dat van „een lang lopend sneetje" gesproken kan worden.
Onlangs was een Wagner-draaibank „aan het sprinten". Studenten van de afdeling Werkplaatstechniek van de Technische Hogeschool hebben

110 ton !

éénmaal . . . .

andermaal

er omheen gesprongen om proeven te doen. Ze hadden tenminste eens een langdurig draaikarwei waardoor zij hun beitels op slijtage konden bestuderen.

De holboorbank, waarop de fregat-schroefassen werden geboord, staat weer in al z'n glorie te pronken. Hij is weer langer geworden en voor grotere asdiameters geschikt gemaakt. Onder de 60-tons kraan zal het opzetten van zware werkstukken geen moeilijkheden meer geven.

Regelmatig is er bijzonder werk voor de Innocenti kotterbank. Deze bank heeft enige van z'n speciale kwaliteiten kunnen tonen bij de bewerking van de „jacks" voor het booreiland Orient Explorer. Deze jacks zijn de vijzels waarmee het booreiland zich langs z'n poten omhoog hijst.
Een aantal gaten moest aan weerkanten van de volumineuze jacks worden gemaakt. Ze moesten zuiver in elkaars verlengde liggen om er lange bouten in te kunnen aanbrengen. Behalve dat de bankwerkers in baai één met een zeer snel gebouwde kotterstelling een fraai stukje kotter- en ruimwerk lieten zien, is ook, om de levertijd te bekorten, de Innocenti ingeschakeld.
Op de foto ziet u hoe deze bewerking met de draaibare haakse kop is uitgevoerd.
Nadat een zijde was geboord werd de machine verplaatst, de kop gezwenkt en het gat aan de andere kant gemaakt.
Het lijkt eenvoudig, maar bedenk wel dat de machine van 110 ton over enige meters verplaatst moest worden met zeer grote precisie, omdat de gaten immers in één lijn moesten liggen !
Bij het verplaatsen van zo'n zware kolom komt het niet alleen aan op de machine, maar ook op de fundering ervan. Welnu, de fundering is gebleken even nauwkeurig te zijn als de machine. Via een foto roepen we nog even in de herinnering terug wat er allemaal de grond ingegaan is. Deze unieke fundering, door Raadgevend Ingenieursbureau Derkzen ontworpen, is intussen wereldberoemd geworden. Dit Bureau heeft inmiddels diverse grote kotterbanken in Noord-Amerika op hun zgn. „rioolbuizenfundering" geplaatst.
Ook de Berthiez carrouselbank heeft getoond wat hij waard is. Deze machine heeft een tafel van 2,80 meter doorsnede. Doordat de afstand tussen tafel en de rest van de machine vergroot kan worden, kunnen ook ringen van acht meter groot bewerkt worden.
Op de foto ziet u een ring voor een cementoven bestemd voor de U.S.A. De ring is 7,5 m ϕ, het gewicht bedraagt 40 ton.
Baai 10, waar de productie van „kleine" uit één stuk gesmede krukassen tot ca 7 meter lengte

geconcentreerd gaat worden, biedt nog een rommelige aanblik. Men is begonnen met het overplaatsen van de diverse banken en hierdoor zal de baai een zichtbare gedaantewisseling ondergaan. Door deze concentratie van krukas-bewerkingsmachines voorziet de bedrijfsleiding een grotere efficiency in de productie. En dat is in deze tijd noodzakelijk.
Economisch werken betekent tenslotte niet alleen de beschikking hebben over "up-to-date" machines. Even belangrijk is deze machines dusdanig te groeperen, dat inderdaad zo efficient mogelijk kan worden geproduceerd.
Een daaraan wordt in het Planken Wambuis grote aandacht geschonken.

Jubileumconcert

De 50-jarige Harmonievereniging „Dockyard" geeft op vrijdag 26 november a.s. een jubileumconcert in de Rivièrahal.

Medewerking zullen verlenen :

Corrie Bijster, sopraan,

Herman Wester, solo-klarinettist van het Rotterdamsch Philharmonisch Orkest en

Rotte's Mannenkoor o.l.v. Jos Vranken.

De presentatie geschiedt door Lonny Hoogland.

Het concert begint om 20.15 uur en zal worden geopend door Ir K. van der Pols.

Zij die interesse hebben dit jubileumconcert te bezoeken, kunnen inlichtingen verkrijgen bij de bestuursleden van de Harmonie.

Bij het ter perse gaan van dit nummer werd bekend dat de Dockyard-drumband en het orkest een eerste prijs behaalden op het Federatief Concours te Schiedam, zaterdag 9 oktober j.l. De drumband in de derde afdeling met 65 punten, het orkest met 105 punten in de afdeling Uitmuntendheid.

Onze felicitaties !

Afscheid

Met ingang van 1 oktober 1965 werden gepensioneerd de heren

F. D. BEEKMAN

hoofd magazijndienst, van 26 november 1920 werkzaam bij de R.D.M.

A. DE GROOT

plaatwerker, van 1 maart 1940 in onze dienst.

P. C. HAMELINK

dokknecht, in onze dienst sinds 28 oktober 1947.

L. HOOIMEYER

werkmeester branders, van 10 maart 1924 af bij de R.D.M.

K. NOORDZIJ

transporteur, van 2 juli 1946 af in onze dienst.

A. VAN DER POEL

gereedschapslijper, in onze dienst vanaf 13 juli 1915 met enkele onderbrekingen.

A. STEGENDA

ketelmaker, van 19 februari 1940 werkzaam bij de R.D.M.

A. DE KAT

groepsleider tekenkamer werktuigbouw, van 1 maart 1929 in onze dienst.

Benoeming

Met ingang van 1 oktober 1965 is aangesteld op de afdeling Opleiding de heer

P. OTTING.

Zijn werk zal voorlopig speciaal gericht zijn op de nazorg van de jongeren die in het produktieproces zijn opgenomen, met name de Bemetel-leerlingen na de voltooiïng van hun opleiding.

Dankbetuigingen

Hiermede betuig ik mijn oprechte dank aan de Directie en de collega's op de R.D.M. voor de verleende hulp en het medeleven betoond na het overlijden van mijn man.

mevrouw J. A. Fase-Van Luik

De heer F. D. Beekman, met ingang van 1 oktober 1965 met pensioen, dankt voor het bedrag dat hij mocht ontvangen uit het Afscheidsfonds en neemt deze gelegenheid tevens te baat om langs deze weg afscheid te nemen van allen die hij niet persoonlijk de hand heeft kunnen drukken.

Wij voldoen gaarne aan het verzoek van onderstaanden om hun dank over te brengen aan het bestuur van W.E.K. voor het medeleven tijdens hun ziekte. Voor het ontvangen fruit zijn zij de personeelsvereniging zeer erkentelijk.

J. J. van Gelder
Th. van Dijk

Mede namens hun echtgenote danken onderstaanden het bestuur van W.E.K. hartelijk voor de taart die zij bij de viering van hun huwelijksdag ontvingen.

A. van Gijzelen	(25)
C. Naerebout	(40)
K. P. Folmer	(45)
A. Ouwens	(45)
J. de Nooijer	(50)

IN MEMORIAM

Op 4 oktober 1965 is overleden onze oudmedewerker de heer

MARINUS BAAY

scheepmaker van beroep, gepensioneerd op 28 februari 1961.

Dat hij in vrede moge rusten.

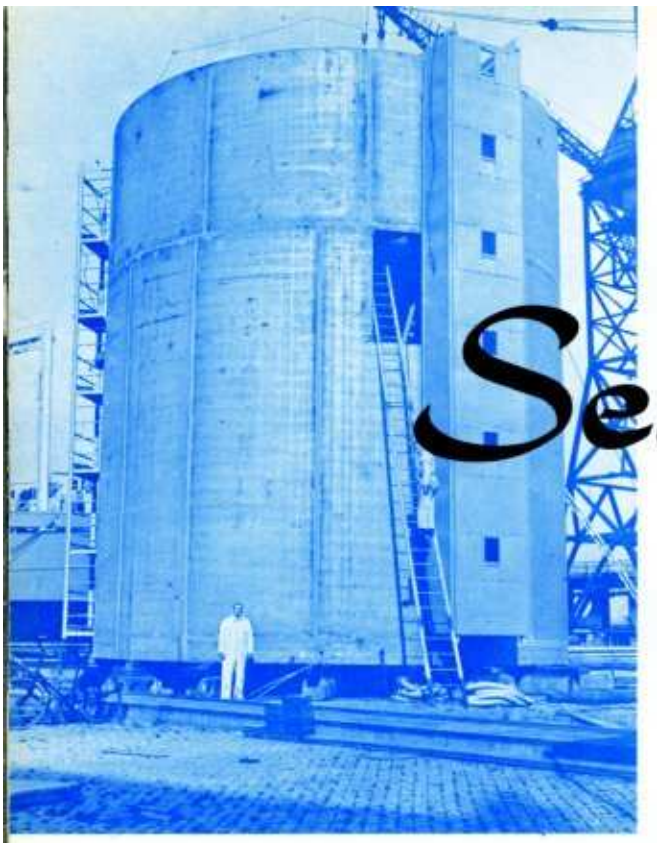

Sedco 135

In ons april 1965-nummer hebben we mededeling gedaan van de bijzondere opdracht die ons bedrijf heeft ontvangen van de Southeastern Drilling Inc. te Dallas in Texas voor het bouwen van een groot booreiland. Het type dat we bouwen heet „SEDCO 135", een afkorting van de naam van de opdrachtgever. Het cijfer duidt aan dat het eiland bij waterdiepten van 135 voet of 41 meter op de bodem van de zee kan worden geplaatst. Hoewel we nog maar kort geleden begonnen zijn met het aanbouwen, draait het werk in onze scheepsbouwloods al menige week op volle toeren. Ook op de tekenkamers gonst het van bedrijvigheid. Een tikje onwennig buigt men het hoofd over de constructietekeningen en bouwplannen, die wel wat anders te zien geven dan tekeningen voor een „gewoon schip".
Al is onze werf een van de best geoutilleerde in Nederland, voor de bouw van dit object waren er toch wel problemen die opgelost moesten worden. We willen er een paar noemen.

de ligplaats voor het samenbouwen

Na veel gemanoeuvreer met modellen van booreiland en bokken op situatietekeningen, werd de plaats bij kraanbaan 13 het meest geschikt geacht. Daar wordt dus het gehele eiland opgebouwd. Omdat in het Rotterdamse havengebied geen drijvende bok beschikbaar is die zoveel hijshoogte heeft om de dekhuissecties op het 45 meter boven de waterlijn gelegen dek te plaatsen, worden voorzieningen getroffen om dit wel mogelijk te maken.
Na het aanbouwen van de caissons, de constructiepoten en het dek zal het booreiland nl. tot 10 meter worden afgezonken. Er is op de bouwplaats gebaggerd tot een diepte van 12 meter—N.A.P. De twee meter extra is noodzakelijk voor extra laag tij, wat in de wintermaanden nogal eens voorkomt.
Om losse materialen op dek te kunnen

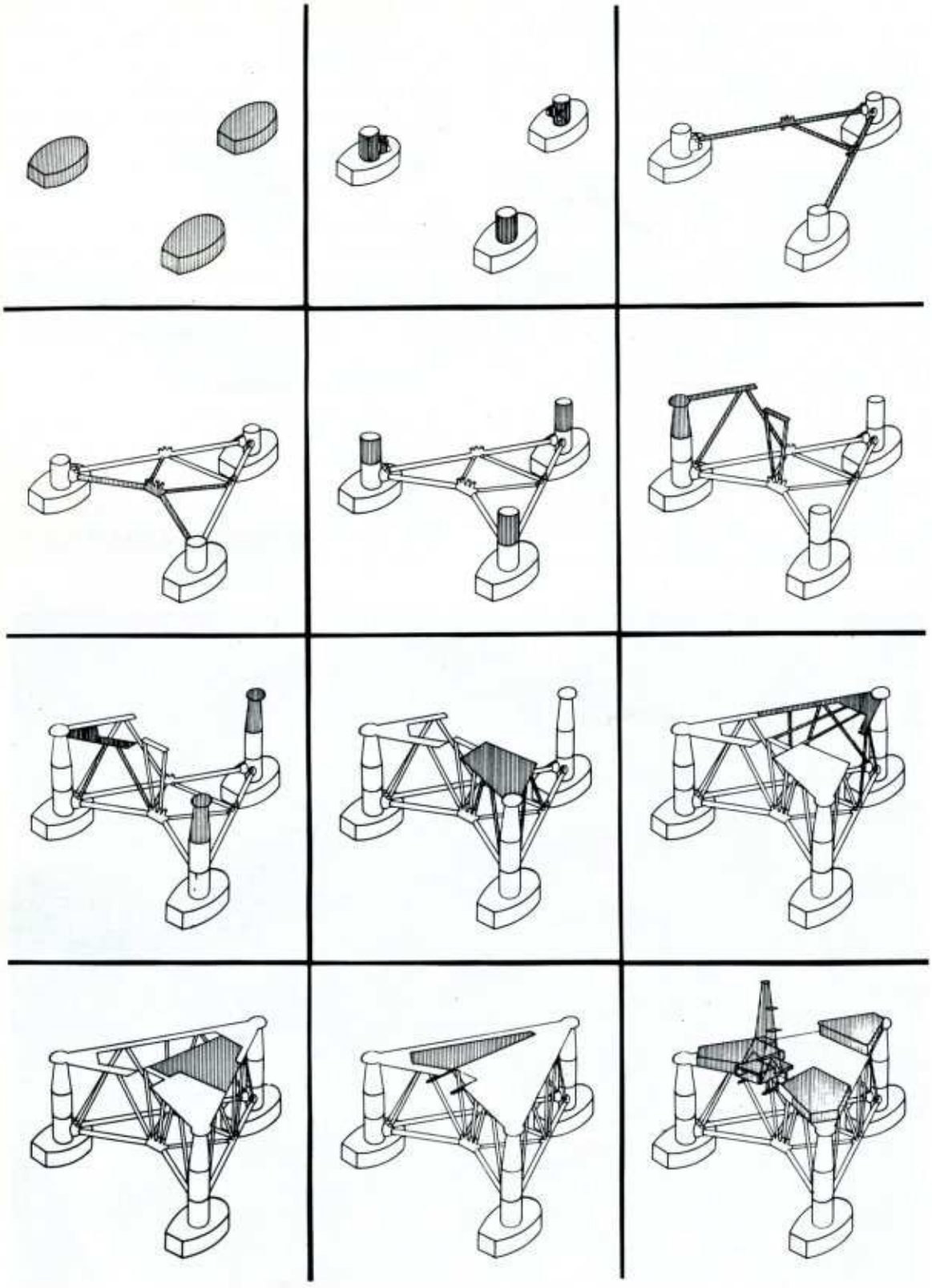

hijsen is het nodig om een kraan met een hoog portaal te plaatsen op kraanbaan 13. Hiervoor werd kraan 6 bestemd. Deze hellingkraan (tussen helling 5 en 6) is intussen al op zijn tijdelijke basis gearriveerd.
Hiermede kunnen dan de nodige pijpen, diverse materialen, hout, meubelen, kleine werktuigen enz. aan dek worden gebracht. Voor verder transport zorgt onze Coles mobiele kraan, die hoog boven alles uit over het dek zal opereren.
Verder moeten er nog voorzieningen worden getroffen, o.a. aansluitingen op 45 meter boven de begane grond voor het lassen, voor de toevoer van lucht, gas, zuurstof en water.

het samenbouwen van de secties

In samenwerking met tekenkamer scheepsbouw en bedrijfsbureau nieuwbouw is een sectieplan gemaakt, rekening houdend met hefvermogen, sprei en hijshoogte van de bokken Ajax en Simson. De caissons, constructiepoten en dek bestaan uit ± 50 secties, variërend van 50 tot 240 ton. De onderdelen voor de secties boven de 70 ton worden aan de waterkant onder kraanbereik van de 90 en 40 tons hellingkranen samengebouwd. Daarna worden deze secties met drijvende bokken opgepakt, naar de Heysehaven gevaren en aangebouwd. Hoe het sectiesgewijs opbouwen geschiedt, ziet u op bijgaande illustraties.

voorzieningen aan boord

Voor het vervoer van personen naar dek worden op de voorste caisson twee liften opgesteld, elk plaatsbiedend aan 10 personen. In de achterste caisson aan bakboord komt een trappenhuis als extra voorziening.

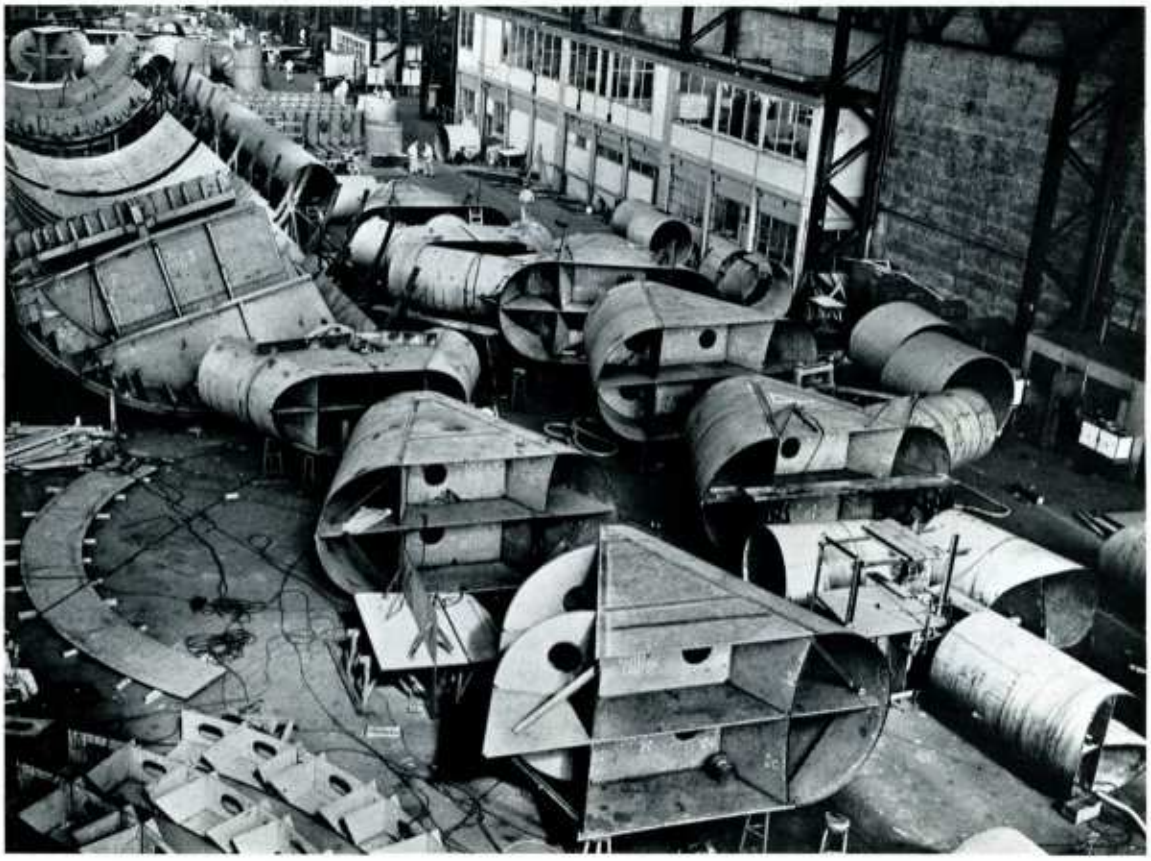

Zorgvuldige aandacht is besteed aan de werkstellingen die nodig zijn voor de samenbouw. Om een maximum aan veiligheid bij het werken te bereiken is de medewerking van alle werknemers die bij dit karwei zijn betrokken noodzakelijk.
Voor de mering van het booreiland worden naast de gebruikelijke bolders uithouders aangebracht op de caissons aan de walzijde. Deze uithouders houden de caissons zover van de meerpalen verwijderd als nodig is voor bescherming van de ankerrekken.
Uit hetgeen u hier hebt gelezen en wat wij in ons aprilnummer reeds hebben geschreven over de grote afmetingen van de SEDCO 135, is wel duidelijk geworden dat het booreiland straks het beeld van ons westelijk terrein zal beheersen. En niet alleen op ons terrein, zeer zeker zal het ook in de wijde omgeving een blikvanger zijn.

TARIEFCOMMISSIE

In aansluiting op het artikel „Tarief in onze reparatie-afdeling" gepubliceerd in het septembernummer, delen wij u mede dat de Tariefcommissie als volgt is samengesteld:

Voor de R.D.M.:

L. J. Boei	ijzerwerker reparatie
P. Boukes	ijzerwerker nieuwbouw
P. M. den Houter	bankwerker nieuwbouw
J. W. Keemink	scheepmaker
T. Meyer	bankwerker reparatie
W. J. Nieuwland	boorder
J. D. Schmidt	draaier
H. van der Steen	elektrisch lasser
P. Streefkerk	koperslager
A. Teerds	vormer
S. C. M. Tiggeloven	schilder
H. C. Vonk	apparatenbouwer

Voor de N.W.:

J. P. B. van der Heiden	boorder
J. van Kooten Niekerk	elektrisch lasser
C. Slagmolen	ijzerwerker
M. W. H. van der Water	scheepmaker

De uurloners zullen binnenkort een reglement van de Tariefcommissie ontvangen.

Jubilea

L. SCHERPENISSE
werkmeester
ijzerwerkers reparatie
28.9.1965
40 jaar

L. KETTING
controleur onderhoud
kantoren en gebouwen
23.9.1965
25 jaar

W. B. VAN DIGGELEN
chef
Algemene Dienst
29.9.1965
40 jaar

G. VAN PELT
plaatwerker
21.10.1965
40 jaar

C. LAGERWERF
metselaar
7.10.1965
25 jaar

van harte gefeliciteerd

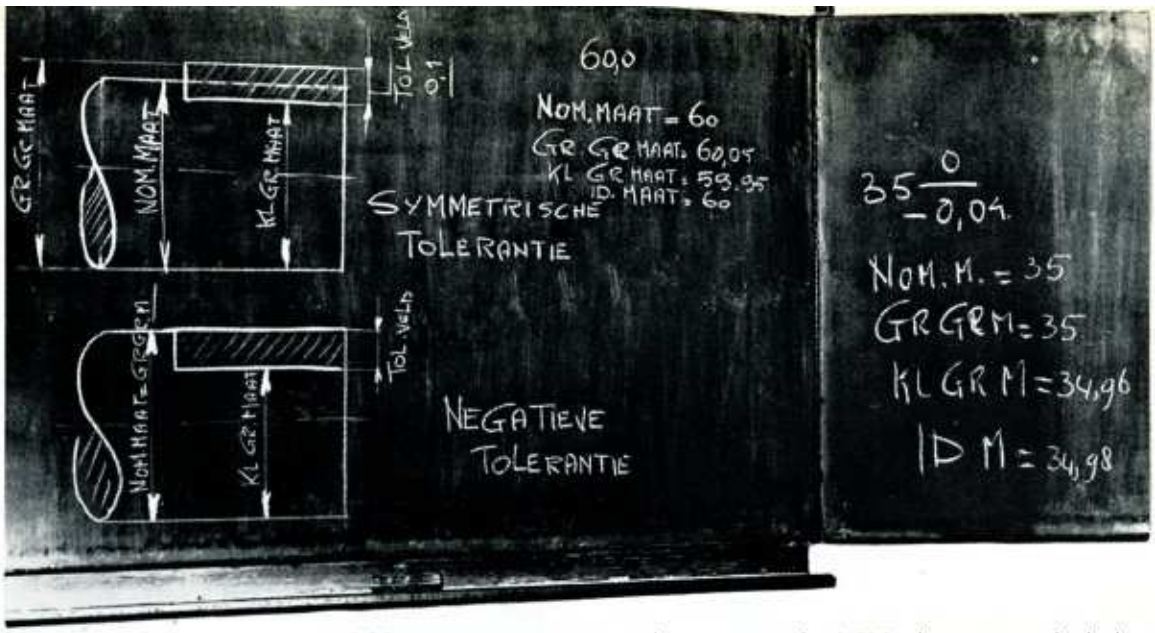

— Tekeningmaat 156 $\frac{+\ 0{,}05}{-\ 0{,}01}$

— Bereken de grootste en kleinste grensmaat, de tolerantie en de ideale of streefmaat.

— Hé jongens, stil, zo kan die jongen niet op het bord werken.

De jongen voor het bord rekent. Eerst de grootste grensmaat, dan de kleinste, het verschil geeft de tolerantie. De halve tolerantie optellen bij de kleinste grensmaat en de uitkomst geeft de ideale maat. Zo gaat dat in de les vaktheorie voor bankwerkersleerlingen in de bedrijfsschool. Leren hoe je een tekening moet lezen, hoe je daarop aangegeven maten moet uitleggen en in het werk moet hanteren. Ze moeten het wel onder de knie krijgen, vooral natuurlijk om het in de praktijk te kunnen toepassen, maar ook omdat ze er binnenkort een repetitie over krijgen, zoals leermeester J. Elscot aankondigt.

We zijn de les bij hem even komen binnenvallen, eind september, om te zien hoe het daar toe gaat nu de eerste weken van het nieuwe cursusjaar van de leerschool zijn verlopen. De tien nieuwelingen zijn al helemaal ingeschoten. Van de jongste, Jacob Vermaas (juist vandaag 15 jaar geworden) tot de oudste, Jacob Bergwerff, die al een tijdje 16 is. Allemaal geestdriftig voor het vak dat zij hebben gekozen. Vermaas blij, dat hij nu van het overwegend theoretische onderwijs op de L.T.S. kan overschakelen naar de praktijk (trouwens de theorie houdt hij nog extra in de gaten door de avondlessen op de U.T.S.), Bergwerff (die al een jaar op de voorbereidende klas van de R.D.M. heeft doorgebracht) ook al blij nu hij zijn draai gevonden heeft na een start op de Mulo die hem toch eigenlijk niet lag. Bergwerff verbreedt trouwens zijn achtergrond nog door het volgen van een basiscursus werktuigbouwkunde PBNA.

Het gaat op de lessen, materialenkennis, gereedschapskennis en vaktheorie van de heer Elscot niet zo schools toe. Jongens blijven jongens en ze moeten wel eens tot de orde worden geroepen, maar het zijn geen kinderen. Er wordt aandachtig en kritisch geluisterd, wat ook wel blijkt uit de vragen en antwoorden van de leerlingen naar aanleiding van wat de leermeester vertelt.

Een leermeester die erg veel plezier in zijn werk heeft en de jongens juist zo goed aanvoelt en opvangt, omdat hij zelf in ons bedrijf is opgegroeid. De heer Elscot is al vijftien jaar R.D.M.-er, aanvankelijk werkzaam in de scheepsbouw-buiten. Als het zonnetje erg mooi schijnt kan hij nog wel eens wat heimwee naar „buiten" hebben. Maar die vrijheid daar buiten is hem toch minder waard dan de sfeer van het werk met zijn jongens en het vertrouwen dat hij geniet.

MEDEDELINGEN VAN W.E.K.

Secr. M. P. van der Borden, Kortebrantstraat 37, Rotterdam 1, Telefoon 128643

Sint Nicolaasfeest

Voor de kinderen van onze leden wordt dit jaar het Sint Nicolaasfeest gevierd in de grote zaal van Odeon en in gebouw Courzand.
In Odeon op zaterdagmiddag 27 november voor de kinderen van 4 t/m 10 jaar. Er zijn twee voorstellingen : aanvang half twee en vier uur.
In gebouw Courzand op zaterdagmiddag 4 december voor de Heyplaters van 6 t/m 10 jaar, in samenwerking met de Buurtvereniging Heyplaat. Aanvang 2 uur.
De Heyplaatse kleuters van 4 en 5 jaar worden na de intocht van Sint Nicolaas op Heyplaat zaterdagmiddag 27 november in Courzand verwacht van kwart voor vier tot kwart voor zes.
Daar wordt het sprookje „de kok en de dieven" opgevoerd.
Het Marionettentheater Paljas zal de andere kinderen vermaken.
Toegangsbewijzen worden volgens te onzer beschikking staande gegevens per loonzakje uitgereikt of door de Buurtvereniging Heyplaat verstrekt.
Voor vervoer naar Odeon van de kinderen die in Pernis, Hoogvliet, Poortugaal of Rhoon wonen zal worden gezorgd. De vertrektijden van de bussen zijn op de toegangsbewijzen vermeld.

We hebben op zaterdag 25 september weer contact gehad met een aantal R.D.M.-ers in militaire dienst. Voor een gezellige bijeenkomst in de bovenzaal van Atlanta waren ze gekomen uit Nieuw Millingen, Schaarsbergen, Oirschot, Den Helder, Soesterberg, om maar een paar militaire hoeken van ons land te noemen. Met hun verloofde (of nog niet).

Afgevaardigden van de afdelingen waar ze werkzaam waren hielden het contact gaande in praatjes om de tafel. Daarnaast was er een interessante voordracht over de bouw van het grote booreiland, waarmee Ir. Stapel zich had belast. Hij kreeg aandachtig gehoor; met grote belangstelling werden de tekeningen, het model en de verschillende foto's bekeken, waarbij een levendige discussie ontstond. Afwisselend was er muziek en een dansje. Melody & Rhythm zorgde voor de goede klanken en dat was het kwartet (zoals gewoonlijk) wel toevertrouwd.

Rotterdamsche kunstkring

Wij zijn in het bezit van een beperkt aantal kaarten, die recht geven op het bezoeken van concerten en tentoonstellingen door de Rotterdamsche Kunstkring voor dit seizoen georganiseerd. Voor zover beschikbaar zijn deze kaarten gratis bij de secretaris van W.E.K. verkrijgbaar.

Contactmiddag

voor de gepensioneerden in de grote zaal van Odeon.

Zaterdag 6 november voor de bewoners van de Rechter Maasoever en zaterdag 13 november voor de bewoners van de Linker Maasoever.

Aanvang 14 uur.

Gebracht zal worden de variété-revue :

„Wat doe je in de kou"

met medewerking van :

Conny Ravel,
de charmante cabaretière

Pim Canté, de populaire
humorist-conferencier

Mr. Simpel met zijn muzikale auto

Pierre Duro, cocktail magic show

Clown Doppie,
met muzikale clownerie

Rita van Steenderen,
accordeon en muzikale omlijsting.

Het geheel wordt opgeluisterd door ons amusementsorkest

„MELODY & RHYTHM"

Een uitnodiging voor één van deze middagen is reeds aan de gepensioneerden toegezonden.

W.E.K. biljarttournooi 1965

Dit herkansingstournooi met 50 biljarters, verdeeld over 5 groepen, dat 3 weken van zeer geanimeerde en sportieve partijen te zien gaf, is weer geëindigd. Er zijn 75 partijen gespeeld, geteld en geschreven en dat allemaal in een prettige en gezellige sfeer op 6 tafels in de Wilhelmina-biljartzaal van restaurant Engels in het Groothandelsgebouw. Zaterdagmiddag 2 oktober konden 20 winnaars hun welverdiende prijs in ontvangst nemen.

Onderstaand de resultaten in de diverse groepen :

	gew. part.	moyenne te maken	beh.
GROEP A.			
1. G. Zwaal	4	1.70	2.13
2. J. de Groot	3	2.40	2.42
3. A. Scheurwater	3	2.75	2.50
4. J. Kaasjager	2	2.50	2.31
GROEP B.			
1. G. Trommelen	4	1.65	1.64
2. C. Sprundel	3	1.70	1.71
3. P. Tarmond	3	1.50	1.72
4. Y. den Boer	2	2.50	2.29
GROEP C.			
1. A. de Winter	4	0.85	0.94
2. C. de Ruiter	3	1.10	1.17
3. L. de Ruiter	3	1.10	1.15
4. M. Schets Jr.	2	1.20	1.09
GROEP D.			
1. A. Rijsdijk	4	1.20	1.45
2. G. v.d. Heiden	3	1.00	0.94
3. G. de Keizer	3	1.00	1.04
4. P. Dinkelaar	2	0.85	0.75
GROEP E.			
1. R. v.d. Meer	4	1.00	1.17
2. Th. Schilder	3	0.50	0.43
3. J. van Vessem	3	1.15	1.05
4. A. van Gool	2	0.70	0.64